

OULUN PÄIVÄN –
PÄIVÄSTÄ

Maanantaista viikko taaksepäin oli televisiossa ohjelma nimeltä Maaseutukaupungin katoava tyylikuva. Takerrun tuohon otsikon ensimmäiseen sanaan. Mikä sanakummitus, mikä »epäilmaisu»! Kaupunki on maaseutu-käsitteen vastakohta ja päinvastoin. Sitten yhtäkkiä: m a a s e u t u kaupunki. Jos lähdetään jostain sellaisesta johdattelusta, että kun kaupunki (esim. Oulu) on maaseudulla, niin... Missä Helsinki sitten on? Taidatkos' sen selittää? Sana »kaupunkimaaseutukin» olisi mielekkäämpi ilmaisu, voisihan ajatella, että se tarkoittaisi suuren kivi-erämaan viheralueita, pienessä kaupungissa niin kuin Oulussa esimerkiksi Hietasaarta, Linnanmaata, Kuivasjärveä, Madekoskea...

Kai se tuo sana maaseutukaupunki on jonkun Helsinki-intoilijan keksintö, jonkun sanasokean sohausma, mutta sitten unohtunut ja salassa kieleen juurtunut rikkaruoho. Eikö kielitoimisto voi tehdä mitään? Eikö nyt voida vakiinnuttaa edes radio-teevee-kieleen esim. maakuntakaupunkia, parempihan sekin olisi, kuvittele! Maakunnan – Uudenmaan – kaupunkihan se kyllä on Helsingin, mutta sitten samalla koko maankin kaupunki.

Puuttumatta enemmälti alussa mainittuun ohjelmaan, joka siis oli jyvaskyläläisten heiniä siinä mielessä, että se oli heidän ideansa, sieltä käsin ideoitu ja siellä myös koottu, totean, että minun käsitykseni mukaan asiat, (katoava vanha kaupunkikuva) joita kunnon jyvaskyläläiset pohtivat, olisi voinut esittää hieman vähemmässäkin ajassa, jolloin Vaasalle ja Ouluille olisi jäänyt enemmän kuin kaksi ja puoli minuuttia per nokka. Jyvaskyläläisten murheisiin ja oululaisten toiveisiin rakennuskulttuurin vaalinnassa on aihetta palata joskus ihan enkomisti.

Oulun Päivä oli tänä syksynä kaksipäiväinen. Päivän järjestäjillä oli onnea (vai olisikohan Ouluseuran puheenjohtajalla Arvo Alanteella suhteita!) – aurinko paistoi, niin kuin se muistaakseni on paistanut kaikkina Oulun Päivinä, joita syksystä 1962 lähtien on vietetty syyskuun 26:nneen tienoilla. Silti eräät pakinoitsijakollegat kohta virittivät keskustelua »pitopäivästä»: onko syyskuun loppupuoli hyvä ajankohta, onko syksy ylipäänsä hyvä aika, olisiko kesä parempi, milloin olisi paras mahdollinen ajankohta.

Vaikka tietysti poikasesta lähtien olen lueskellut Oulunkin historiaa, jouduin kiinnittämään huo-

miota syyskuun 26:nteen ensimmäisen kerran joskus 40-luvun jälkipuoliskolla, jolloin olimme saaneet kaupunginsihteeriksi Jouni Pelttarin. Pelttari oli aloittanut koulunsa Oulussa, joten hänellä oli harrastusta oululaisasioihin muutenkin kuin vain virkansa puolesta. Ennen kuin Jounista tuli kolmenkymmenen komitiian mies, me usein kävelimme ja katselimme kaupunkia. Kerran kaupunginsihteeriksi sitten kehotti minua jossain pakinassa esittämään, että ruvettaisiin viettämään Oulun Päivänä syyskuun 26:detta. Se sopi, sillä vaikka kaupunki olikin perustettu 1605, se sai perustajaltansa Kaarle IX:ltä etuoikeuskirjansa päivätynä mainituksi päiväksi Herran vuonna 1610. Onhan siinä toki hyvät perustelut, hyvät oululaiset.

Entäpä kesäaika sitten? Se on tällä hetkellä niin kovin kaukana ja väärällä puolella, että puhu nyt siitä. Tulee lisäksi mieleen, että vaikka kesämme silloin tällöin onkin vähäluminen, niin... vannomatta paras. Miten olisi sitten 8:s huhtikuuta? Juuri tuona päivänä mainittu Kalle-kuningas armon vuonna 1605 allekirjoitti kirjeen, jossa hän käski Isak Bhemiä uudestaan rakentamaan sen saaren, jota kutsutaan Oulunlinnaksi, ja perustamaan kaupungin mannermaalle vastapäätä linnaa. Miksi ei 8:s huhtikuuta?

Viereinen kuvaharvinaisuus löytyi Oulun historian välistä. Se on osoitettu kirkkoherranrouva Lydia Castrénille Tynävälle ja esittää lähettäjiä itseään, jotka ovat Oulun historian I osan kirjoittaja, professori Artturi H. Snellman-Virkkunen ja hänen rouvansa. He toivottavat tässä Hyvää Uutta Vuotta.

J.k. Katso seuratoimintapalstaa ja Oulu-Selskapin kohtaa!

